

14
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा
विद्यापीठ नांदेड (४३१ ६०६)

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.

seen
[Signature]
28/12/24

**पदवी अभ्यासक्रमासाठी
(U.G.C.)
प्रकल्पलेखन प्रबंधिका
(Project Work Book)**

हनुमान शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित,
कै.रमेश वरपुडकर कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय
सोनपेठ जि.परभणी (४३१५१६)

शैक्षणिक वर्ष: 2023-2024

[Signature]
PRINCIPAL

Late Ramesh Warpudkar Arts. & Com.
College, Sonpeth Dist.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.

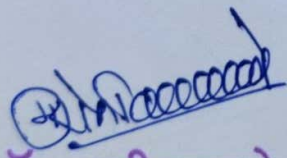
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ
नांदेड ४३१ ६०६

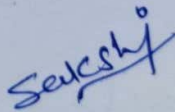
प्रकल्पलेखन प्रबंधिका
(Project Work Book)

- महाविद्यालयाचे नाव : कै.रमेश वरपुडकर कला, वाणिज्य व विज्ञान
महाविद्यालय, सोनपेठ जि.परभणी
- शैक्षणिक वर्ष : २०२३-२०२४
- विद्यार्थ्याचे नाव : साक्षी राम घटमल
- वर्ग : बी.कॉम तृतीय वर्ष
- बैठक क्रमांक : CT37056
- प्रकल्पकार्याचे शिर्षक : जयश्री एन्टरप्रायजेसचे व्यवस्थापनाचे शिर्षक
- मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नाव : प्रा.डॉ.एम.डी.कच्छवे

प्रमाणपत्र

प्रमाणीत करण्यात येते की, मी साक्षी राम घटमल वर्ग बी.कॉम तृतीय वर्ष विषय 'जयश्री एन्टरप्रायजेसचे व्यवस्थाप. नाचा अभ्यास' या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापक व विद्यापिठाच्या नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे प्रबंध तयार केला आहे. या विषयावर गोळा केलेल्या सामग्री वरच ही प्रबंधिका असून स्वतःच्या हस्तक्षरात लिहीली आहे. या विषयावर महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यांने प्रबंधिका लिहीली नाही.

प्रा.डॉ.एम.डी.कच्छवे
मार्गदर्शक

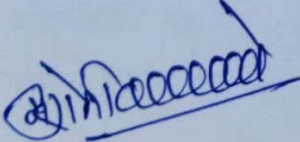

साक्षी राम घटमल
विद्यार्थी / विद्यार्थ्यांनी

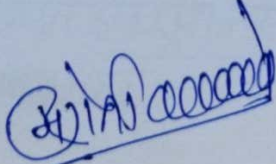
दि 28/03/2024

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, मी साक्षी राम घटमल वर्ग बी.कॉम तृतीय विषय 'जयश्री एन्टरप्रायजेसचे व्यवस्थापनाचा अभ्यास' विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापक व विद्यापिठाच्या नियमावलीतील सुचनेप्रमाणे प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका हि संबंधित विद्यार्थीनीने स्वतःसंकलित केलेल्या लेखन सामग्रीवर आधारित असुन स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे या महावदिलयात याविषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास/विद्यार्थीनीस लिहण्याची परवानगी दिली नसून ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

प्रा.डॉ.एम.डी.कच्छवे
मार्गदर्शक

Dr.M.D. Kachave
Research Supervisor
M.Com., M.Phil, B.Ed, Ph.D
Late Ramesh Warpudkar College
Sonpeth, Dist.Parbhani (M.S.)

प्रा.डॉ.वसंत सातपुते
PRINCIPAL
प्राचार्य
Late Ramesh Warpudkar Arts. & Com.
College, Sonpeth Dist. Parbhani

अनुक्रमणिका

प्रकरण १ ले

प्रास्ताविक

- अ) प्रस्तावना
- ब) विषयाची निवड
- क) विषयाचे महत्त्व
- ड) संशोधन पद्धती

प्रकरण २ रे

- अ) परमणी जिन्ह्याच्या इतिहास
- ब) सोनपेठ लाभुका

क) सोनपेठ ताळुफ्यातीळ गावे

ड) सोनपेठची आधुनिक स्थिती

प्रकरण 3 रे

अ) इलेक्ट्रॉनिक दुकानांचे व्यवस्थापन

ब) स्पर्धकी दुकाने

क) भांडवलाचे व्यवस्थापन

ड) दुकानांचे ठिकाण

प्रकरण 4 चे

अ) जयश्री एन्टरप्रायजेस सभोर
येणाऱ्या अडचणी

प्रकरण 5 वे

अ) जयन्ती एन्टरप्रायजेस समोर
आभेव्या अडचणीवर
आययोजना

प्रकरण 6 वे

अ) निष्कर्ष

ब) रचना

क) शिफारशी

प्रकरण 1 वे.

* प्रस्ताविक *

अ] प्रस्तावणा :-

आधुनिक श्रमजात आजच्या
उद्योग महत्त्वाची इमेक्ट्रॉनिक
बजावते . व्यवसाय भूमिका
उद्योगांना उर्जा देण्यास महत्
करते आजच्या काळात
इमेक्ट्रॉनिक वस्तूंची भरपूर
प्रमाणात मागणी आहे.

आजच्या काळात
इमेक्ट्रॉनिक उपकरणे मोकांसाठी
इतकी आवश्यक बनली आहे
की त्यांच्याशिवाय मोकांचे

जीवन कठीण आहे या
इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांनी आज
लोकांचे जीवन सुखकर बनवले
आहे. त्यामुळे या उपकरणांची
मागणी बाजारात कायम
स्वरूपी आहे. आजच्या
काळात सर्व घरांमध्ये फ्रिज,
मोबाईल फोन, टि. व्ही,
कुकर, मिक्सर मशीन या
सारख्या अनेक वस्तू उपलब्ध
आहेत.

इलेक्ट्रॉनिक व्यवसाय
हा केवळ दुकानाद्वारे केला
जात नसून इंटरनेटच्या
माध्यमातून बरोबरी वस्तूंची
विक्री सुद्धा केली जाते.

अर्थ :-

व्याख्या :-

" एकत्र व्यापारी हा एकटाच व्यापारचा मानक आणि व्यवस्थापक असतो. भागधारक असणाऱ्या व्यवसायाचे मानक सगळेच मानक आणि व्यवस्थापकही असतात. सर्वसाधारणपणे स्थानिक बाजारपेठेतून मोठमोठे व्यवसाय करणारे दुकानदार हे भागधारक व्यापारी म्हणून किंवा व्यक्तिगत अशा दोन्ही प्रकारचे म्हणून ओळखले जातात."

घाऊक व्यापारी :-

" एखाद्या व्यापाऱ्याकडून दुसऱ्या व्यापाऱ्याकडे होणाऱ्या रोक पस्तूची खरेदी - विक्रीच्या देवाण - घेवाणीला 'घाऊक व्यापारी' असे म्हणतात."

विषयाची निवड

आजच्या काळात इलेक्ट्रॉनिक वस्तुची भरपूर प्रमाणात मागणी वाढलेली आहे. इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे हे दैनंदिन जीवनाचा एक अविभाज्य घटक बनली आहेत. अशी अनेक उपकरणे आहेत जी भिन्न भिन्न स्वरूपाची कार्ये करतात.

वाढत्या निकसंख्येमुळे परत व सेवांची मागणी सुद्धा वाढलेली आहे. दैनंदिन जीवनात रोज मानवाला पॅन्हा, टी. व्ही, मोबाईल या सारखी उपकरणे लागत आहेत.

मी संशोधन करण्यासाठी इलेक्ट्रॉनिक दुकानाचे व्यवस्थापन हा विषय निवडला आहे. मी हा विषय निवडण्यामागे कारण

पुढीलप्रमाणे भेटेल

1) इलेक्ट्रॉनिक दुकानातील मात्रकांच्या व ग्राहकांच्या यांचे संबंध येत असल्यामुळे उपभोक्त्याची मागणी व समस्या समजण्यास सोपे होते .

2) इलेक्ट्रॉनिक दुकानाद्वारे विविध कंपन्यांच्या वस्तू पुरवठा केल्या जातात .

3) इलेक्ट्रॉनिक दुकानातील उपभोक्त्यांच्या समस्यांवर व मागणीवर उपाय करणे शक्य असते .

विषयाचे महत्त्व :-

आपल्या
दैनंदिन जीवनात इलेक्ट्रॉनिक
वस्तूंची भूमिक फार महत्त्वाची
झाली आहे. इलेक्ट्रॉनिक
उपकरणे आपल्या दैनंदिन जीवनाचा
एक महत्त्वाचा भाग बनली
आहे. इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांचा
वापर केल्याशिवाय काम करणे
कठिण झाले आहे. इलेक्ट्रॉनिक
उपकरणांनी आज लोकांचे
जीवन सुखकर बनले.
इलेक्ट्रॉनिक
वस्तू प्रत्येकाच्या जीवनात मोठी
भूमिक बजावतात. केवळ
त्यांच्या वापरामुळेच ते
आवश्यक आहे असे नाही
तर इलेक्ट्रॉनिक वस्तूने
आपले जीवन अधिक सोयीस्कर
आणि कार्यक्षम बनते.

सर्व धरामध्ये दैनंदिन
आपण अनेक इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंचा
वापर करत असतो. ए.सी ,
फॅन , टि. व्ही लसेच वाशिंग
मशिन , रेफ्रिजिरेटर , गिअर
अशा अनेक इलेक्ट्रॉनिक
वस्तू धरामध्ये महत्त्वाच्या
हस्त आहेत. अता मोठमोठ्या
दुकानांमध्ये अनेक प्रकारच्या
इलेक्ट्रॉनिक वस्तू एकत्र
घेलाख्यानी मिळतात त्यामुळे
सर्व ग्राहकाची सोय होते. या
इलेक्ट्रॉनिक वस्तू घेण्याकडे
ग्राहकांचा कल जास्त आहे.
त्याचबरोबर फ्रिज , वाशिंग
मशिन यासह विविध
गृहपयोगी वस्तूंना जास्त
मागणी आहे.

इलेक्ट्रॉनिकसच्या दुकानांना बाजाराची मागणी

इलेक्ट्रॉनिक देखील
जसे की पंखे ,
मागणी वेळी ,
काही आहेत
इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांची
मागणी वाढते .
एसी आणि कुळरची
मागणी वाढते .
थंडीच्या काळात
हीटर्सची मागणी
वाढते आणि इतर
इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे
ज्यांना प्रत्येक
हंगामात मागणी असते

आज एकही व्यक्ती
असा नसेल जो
इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे
वापरत नाहीत .
इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे
लोकांचे काम सुलभ
करतात

आणि त्वरित आउटपुट देतात .
त्यामुळे आगामी काळात
इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांची मागणी
कायमच राहणार आहे
इलेक्ट्रॉनिक दुकानात उपकरणांवर
वेगवेगळे नफा मिळतात .
परंतु यामध्ये 30 ते 50
टक्के नफा मिळवू शकतो .
कारण इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांची
मागणी वाजशाल कायम
चावू असते .

Vedha

Zero to Zenith...

Date : _____ Page :

Topic : _____

प्रकरण ६ वे

अ) निष्कर्ष

ब) सूचना

क) शिफारशी

Date : _____ Page :

Topic : _____

निष्कर्ष आणि शिफारशी

करत असताना प्रस्तुत संशोधन
आपले आहे की असे लक्षात
ब्रँड फर्निचर दुकाना समोर
भनेक समस्या असतात आणि
त्याचे योग्य उपयोजन करावे
वागते इलेक्ट्रॉनिक दुकानाच्या
संशोधनातून पुढील निष्कर्ष
निघते आहे .

निष्कर्ष :-

- 1) इलेक्ट्रॉनिक व्यवसायिक हा
एकत्र व्यापारी असतो त्यामुळे
व्यवसायात होणाऱ्या नफा - तोल्याला
तो स्वता : ह जबाबदार
असतो .

Date : _____ Page :

Topic : _____

२) इलेक्ट्रॉनिक अँड फर्निचर
दुकानदार हे ग्राहकांच्या मागणीचा
विचार करूनच वस्तूचे संग्रहण
करतात .

३) इलेक्ट्रॉनिक व्यावसायिक हा
ग्राहकांशी योग्य प्रकारे व्यवहार
करण सतोष्याने संबंध प्रस्थापित
करण्याचा प्रयत्न करतो .

४) इलेक्ट्रॉनिकस व्यावसायिक बाजारपेढ्या
अभ्यास करण ग्राहकांची मागणी
पुरवित असतो .

५) इलेक्ट्रॉनिकस अँड फर्निचर व्यवसायिक
हा ग्राहकाचा वस्तु पुरवठा करण
त्याच्या पासून सफा मिळवत
असतो .

Date : _____ Page :

Topic : _____

★ सूचना

महान मोठा व्यवसाय
 धंदा करित असताना तो
 कोणताही अर्थो तो जिपदीने
 आणि चिकाटिने केला
 तर यज्ञ नक्की मिळते
 आणि आता इंटरनेटचे
 युग आहे इंटरनेट
 मुळे जगान्या कोणत्याही
 कामाकोपन्यातून तुम्ही आपला
 व्यवसाय जगभर चाभूष
 शकतात . डिजिटल मार्केटिंग
 करू शकतात . ऑनलाईन
 जाहिराती करू शकतात
 जेणेकरून तुमचा व्यवसाय
 रूपा मोठा होऊ
 शकतो .

Date : _____ Page : _____

Topic : _____

1) मेणी पुस्तके लयार करणे

2) मेणी व विभागाची यादी
आणि त्या संबंधित माहिती
देणे.

3) व्यवसायात वाढ करण्यासाठी
ग्राहकांची भाव - निवड माहिती
करणे देणे

4) वेगवेगळ्या भौपर ठेवणे

5) ग्राहकांसोबत नीट वर्तवणे
करणे.

6) ग्राहकांना सर्व वस्तूची माहिती
समजावून सांगणे इत्यादी.

★ सुचना व शिफारशी :-

असलाना इलेक्ट्रॉनिक दुकानदार
किंवा व्यावसायिक हा इलेक्ट्रॉनिक
दुकानांचे व्यवस्थापन कशाप्रकारे
करतो याचा अभ्यास
करत आहेत. मना विविध
माहिती मिळाली त्यावरून
काही शिफारशी आहेत त्या
पुढीलप्रमाणे आहेत -

1) सर्वात महत्त्वाची शिफारस
म्हणजे इलेक्ट्रॉनिक व्यावसायिकांने
व्यवस्थापाल भांडवल ठेके
करताना विविध वित्तीय
संस्थांचा योजनांचा उपयोग
करावा.

Date : _____ Page : _____

Topic : _____

2) सर्व इलेक्ट्रॉनिक व्यवसायिकांनी
 मिळून एक संघटना निर्माण
 करावी त्यामुळे स्पर्धेत
 कमतरता होईल भागि व्यवसाय
 सुरक्षित चालेल

3) इलेक्ट्रॉनिक्स व्यावसायिकाने इलेक्ट्रॉनिक
 दुकानांना जोडवता म्हणून इतर
 अन्य प्रकारच्या व्यवसायाची
 निवड करावी

4) इलेक्ट्रॉनिक दुकानाला सर्व
 शुभ - शोभीत्या वस्तूंचे संग्रहन
 करावे जसे .. टी. व्ही. मेझाईल

Date : _____ Page : _____
Topic : _____

संशोधन पद्धती

* प्रस्तावणा :-

मराठवाडा विद्यापीठ नंदी यांनी
B.com तृतीय वर्षाच्या प्रकल्प
लेखन हा विषय ठेवलेला
आहे.

संशोधन करत असताना
मी संदर्भग्रंथ , प्रश्नावली ,
इंटरनेट अशा इत्यादींचा वापर
करण प्रकल्प लेखन पूर्ण केलेले
आहेत .

मी हा प्रकल्प "सोनेपेठ
येथील " गोपाल सोभापुरकर यांचे
जयश्री एन्टरप्रायजेस इलेक्ट्रॉनिक
ग्रॉपचे व्यवस्थापनाच्या अभ्यास"
हा विषय निवडला
आहे .

Date : _____ Page :

Topic : _____

सादर प्रकल्पासाठी एकूण 5 ते 6
प्रकरणात मांडणी केलेली
आहे.

★ संशोधनाची उद्दिष्टे :-

"सोनेपेठ
भेडीत जयन्ती एन्टरप्रायजेसचे
व्यवस्थापनाचा अभ्यास" या प्रकल्प
नोंदणीची खात्रीत मुद्दे निश्चित
करण्यात आलेली आहेत

1) इलेक्ट्रॉनिक दुकानाची संकल्पना
स्पष्ट करणे.

2) इलेक्ट्रॉनिक व्यावसायची आर्थिक स्थिती

3) इलेक्ट्रॉनिक व्यवसायामध्ये येणाऱ्या अडचणी

4) इलेक्ट्रॉनिक व्यवसायातील अडचणीवर
उपाययोजना

Date : _____ Page :

Topic : _____

★ संशोधनाची वृद्धिके ३-

कोणत्याही समस्यांचे
संशोधनाला वैज्ञानिक पद्धतीने
अध्ययन करावे लागते त्या
विषयाचे ज्ञान असणे आवश्यक
असते.

संशोधनाचे कार्य योग्य
पद्धतीने पूर्ण करण्यासाठी काही
संकल्पना वृद्धित घराच्या भागात
संशोधनाने संशोधनासाठी वृद्धित
घरामेले विधान म्हणजे वृद्धितक
होय. व्यापक प्रमाणे वृद्धित
कृत्य निश्चित करण्यात आलेले
आहेत.

१) इलेक्ट्रॉनिक दुकानदार हे व्यवहाराल
अतिशय ज्ञानपूर्ण असतात.

२) मोठ्या प्रमाणात इलेक्ट्रॉनिक या
व्यवसायात आर्थिक उभाडात
होते.

Date : _____ Page :

Topic : _____

★ संशोधनाची व्याप्ती

लेखनासाठी सोनपेढ प्रस्तुत प्रकल्प
इलेक्ट्रॉनिक व्यवसायासाठी मर्यादित
आहे.

★ संशोधन कालखंड

लेखनासाठी दोन सदर प्रकल्प
निश्चित करण्यात आलेल्या वर्षाचा कालखंड
आहे.

★ संशोधनाची मर्यादा :

लेखनासाठी प्राथमिक व दुय्यम
सामग्रीचा वापर करण्यात
आलेला आहे.

Date : _____ Page :

Topic : _____

1) प्रस्तुत प्रकल्प लेखन हे
सोमपेठ येथील इलेक्ट्रॉनिक
व्यवसायाच्या मर्यादित आहे

2) फक्त आर्थिक उलाढाली आणि
व्यवस्थापनाच्या अभ्यास करण्यात
आमिना आहे

* तथ्ये सामग्रीचे स्त्रोत :

1) प्राथमिक सामग्री :

संशोधनात विशिष्ट समस्या विषयी तथ्ये
शेकतून करणे लागते. सामाजिक
संशोधनात प्रश्नावलीला अत्यंत
महत्त्वाचे स्थान आहे. प्रस्तुत
प्रकल्प पूर्ण करताना संबंधित
कडून प्रश्नावली भरून घेण्यात
आमिनी आहे